‘Bekijk de molen van dichtbij. Van buiten én van binnen.’

‘Om te kunnen malen, moet de molen eerst draaien. Hoe zou je de molen “aanzetten”?’

‘De molensteen is zwaar! Kun jij hem ronddraaien? Hoe doet de molen dat?’

‘Hoe komen die zware zakken met graan eigenlijk boven? Help jij een handje?’

OP BEZOEK!
DE CONCORDIA OF KEETMOLEN

Bezoek met uw klas de Concordia of Keetmolen dat aansluit bij het thema monumenten.
groep 1 t/m 4

PRAKTISCH

Tijdens een spannende tour door de Concordia of de Keetmolen, maken de leerlingen kennis met begrippen als *vroeger* en *nu*, *graan, meel, molenaar, maalstenen* en *wieken, wind* en *windrichting*. De molens worden gebruikt om monumenten te onderzoeken en te ontdekken in de eigen leefomgeving. Waarom zijn de molens in Ede belangrijke monumenten? Welke verhalen vertellen deze molens?

CONCORDIA MOLEN

- *Adres:* Accesweg 2, Ede
- *Openingstijden:* maandag en zaterdag van 10:00 tot 16:00 uur
- *Reserveren via:* Molenaar Willem ten Brink, w.brink275@upcmail.nl , 06 4294 9616
- *Parkeren:* dicht bij de molen is parkeren moeilijk. In de aangrenzende woonwijk of de parkeergarage is wel altijd plek.
- *Kosten:* er zijn geen kosten verbonden aan de molentour. Een vrijwillige bijdrage voor de onkosten wordt op prijs gesteld. Echter, buiten openingstijden wordt €0,50 / leerling gevraagd.
- *Duur:* 45 min.

De Molentour in de Concordiamolen:

- komt het best tot zijn recht als de klas in tweeën wordt gesplitst. De groepjes beginnen dan op 2 verschillende plekken in de molen onder leiding van 2 molenaars.
- kan alleen plaatsvinden als er genoeg begeleiding vanuit school aanwezig is.
- kan alleen plaatsvinden als de leerlingen de aanwijzingen van de molenaar goed opvolgen.

KEETMOLEN

- *Adres:* Stationsweg 118, Ede
- *Openingstijden:* Als de molen draait is hij te bezichtigen. Dat is meestal op donderdag, van 10.30 tot 16.30 uur. *In overleg met de molenaar kan de molen ook op andere dagen bezocht worden.*
- *Reserveren via:* Molenaar Nico Vos, n.vos40@upcmail.nl , 0318 413 060 / 06 1786 5474
- *Parkeren:* op het grasveld bij de Keetmolen is voldoende parkeergelegenheid.
- *Kosten:* er zijn geen kosten verbonden aan de molentour. Een vrijwillige bijdrage voor de onkosten wordt op prijs gesteld.
- *Duur:* 45 min.

De Molentour in de Keetmolen:

- komt het best tot zijn recht als de groep uit maximaal 10 kinderen bestaat. Is de groep groter, dan wordt deze gesplitst. De ene helft bezoekt de molen, de andere helft speelt op het grasveld achter de molen. Daar is voldoende ruimte. Na 45 minuten wordt er gewisseld.
- kan alleen plaatsvinden als er genoeg begeleiding vanuit school aanwezig is (zowel voor de kinderen die buiten spelen als voor de kinderen die de molen ingaan).
- kan alleen plaatsvinden als de leerlingen de aanwijzingen van de molenaar goed opvolgen.

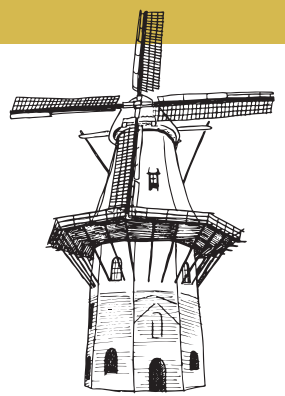

AANSLUITING ERFGOEDLEERLIJN EDE

Op bezoek in de Concordia molen in Ede

Een bezoek met uw klas aan de Concordia of Keetmolen sluit aan op het thema monumenten voor groep 1 t/m 4.

Tijdens het bezoek aan de Concordia of Keetmolen onderzoeken leerlingen de werking van de molen, zien ze de functie van de molen en proeven en ruiken ze aan het werk op de molen.

Via de website www.edetoenennu.nl onder de Concordia of Keetmolen zijn lessuggesties voor in de klas beschikbaar. Hier is eveneens beeldmateriaal, extra informatie voor verdieping en links naar filmpjes en interessante sites terug te vinden. Dit materiaal is ontworpen om te gebruiken voorafgaand aan en afsluitend op een bezoek aan de molens.

'Graan wordt tot meel vermalen in de molen, dat voelt heel anders.'

'De boer heeft rogge of tarwe gebracht. Wat doet de molen ermee? Hoe ging dat vroeger?

'Waar komt de wind vandaan? Steek je neus in de lucht. We moeten kruien. Help je mee?'

AANPAK

1. Behandel één van de lessuggesties die beschikbaar zijn op www.edetoenennu.nl . U activeert tijdens deze les de kennis bij de leerlingen met behulp van gesprek en spelletjes.
2. Bezoek één van de molens voor de **MOLENTOUR**.
3. Behandel één van de lessuggesties die beschikbaar zijn op www.edetoenennu.nl . U evalueert en vat het geleerde samen met behulp van gesprek, meegebrachte voorwerpen, spel en creativiteit.

WAT ONTDEKT DE LEERLING TIJDENS DE MOLENTOUR?

Kleine groepjes kunnen in de Concordia molen voor € 1,- een zakje pannenkoekmix kopen om thuis op school of BSO pannenkoeken te bakken!

We gaan naar binnen door de grote deuren op de begane grond. Daar staan zakken graan die de boer heeft gebracht. Wat is dit voor graan en waarom staan die zakken hier? De kinderen mogen met de handen het graan voelen. Boven wordt het graan gemalen. Maar hoe krijgen we die zware zakken eigenlijk boven?

We gaan een verdieping hoger, naar de maalzolder. Daar hijsen we de zakken op, opluien heet dat. Zo krijgen we die zware zakken dus boven! Maar de zak moet nog een verdieping hoger, naar de steenzolder. Daar liggen de molenstenen die het graan tot meel malen. Dat kan alleen als de molen draait. Hoe krijgen we de molen aan het draaien? Wat is daar voor nodig?

We gaan naar buiten, op de belt. Voel je de wind? Waar komt die eigenlijk vandaan? We zetten de molen 'op de wind' en we gaan een stukje kruien. De kinderen mogen helpen.

OP BEZOEK!

Nu staat de molen goed. Om de wieken beter te laten draaien, leggen we er zeilen voor. Zo vangen ze meer wind. Op drie wieken zit al een zeil, het zeil voor de vierde wiek doen we zelf!
Daarvoor moet de molenaar in de wiek klimmen. Hoeveel stappen moet hij naar boven klimmen? Wie durft ook een stukje in de wiek te klimmen? Aan de achterkant van de wiek worden de zwichtlijnen vastgeknoopt. Kijk, zo maak je een knoop. Wie kan de volgende zwichtlijn vastknopen?

Nu kan de molen draaien. Maar hij staat nog op de rem. We lopen weer naar de achterkant, daar lichten we de vang. Nu gaat de molen draaien. Draaien de wieken hard of langzaam? Zouden ze de molensteen rond kunnen draaien? We gaan naar de steenzolder.

Op de steenzolder staat de zak met graan die we naar boven geluid hebben. Daar is ook het maalkoppel met de molenstenen. We zetten de steen in het werk en als er genoeg wind is, gaat de steen draaien. De kinderen zien hoe het graan vanuit het kaar, via de schuddebak in het ronde gat in het midden van de molensteen valt. Nu wordt het graan gemalen tot meel.
Het meel valt door een houten koker naar beneden en wordt daar opgevangen in een zak. Voel maar, het meel voelt heel anders aan dan het graan.

De zakken meel laten we later naar beneden zakken. Het meel gaat naar de bakker. Die bakt er brood van.